

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Dato: 18.05.2009

Vår ref.: 2009/00305 – ET
Deres ref.: 200901969-/SEB

Høring om enkelte tilpasninger i folketrygdløven fra 2011

Vi viser til høringsnotat av 03.04.2009 om forslag til enkelte tilpasninger i deler av folketrygdens regelverk fra 2011.

FNH ønsker en samtidig innføring av nye regler for alderspensjon, etterlattepensjon og uførepensjon i tjenstepensjonsregelverket og folketrygden. FNH har forståelse for departementets ønske om å få på plass et regelverk for å håndtere uføre- og etterlattetilfeller fra og med 2011 og noen år fremover. Vi finner det imidlertid vanskelig å ta stilling til konsekvensene av de foreslåtte endringene, uten at den fremtidige utformingen av tjenstepensjonsordningene og det samlede regelverket for uførepensjon er kjent.

FNH mener det er svært uheldig at tilpasningene til ny alderspensjon i folketrygden ser ut til å komme stegvis og ikke samlet. Vi ber derfor om at departementet vurderer en mer enhetlig ikrafttredelse av de forskjellige områdene i ny folketrygd, selv om dette innebærer en utsettelse av innføringen av ny alderspensjon i folketrygden til etter 2011.

Pensjonssystemet må ses i sammenheng

For at den foreslåtte innføringen av fleksibel pensjonsalder fra 62-75 år, levealdersjustering og nye reguleringsprinsipper skal kunne fungere fra 2011, foreslår departementet at det foretas visse tilpasninger og avklaringer i regelverket for blant annet uførepensjon og etterlattepensjon. Disse forslagene skal etter planen kunne ut i en lovproposisjon i løpet av våren 2009.

Departementet angir i høringsnotatet at uførepensjonsutvalgets innstilling skal følges opp av en lovproposisjon, der også forholdet mellom tidligpensjon og uførepensjon vil bli behandlet. I Ot.prp. nr 37 (2008-2009) heter det at "Departementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon med forslag om ny uføretelse og ny alderspensjon til uføre i år". Regjeringen har også varslet at de vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering og anbefaling i forhold til etterlattepensjon. Det er imidlertid ikke angitt *når* en slik lovproposisjon eventuelt vil komme.

FNH vil peke på at det prinsipielt er uheldig at utviklingen av regelverket foregår stykkevis og lite samlet. Dette kan bidra til et mer komplisert og administrativt krevende regelverk enn nødvendig. Spesielt utfordrende er det at hver enkelt person kan være både dels aktiv, dels ufør og dels alderspensjonist samtidig, dvs. at vedkommende kan ha et tredelt tilstandsbilde, og at det i tillegg legges opp til et system hvor uføre- og pensjonsgrad skal kunne endres fra år til år.

FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON

Postadresse/Postal address: P.b. 2473 Solli, 0202 Oslo, Norway. Kontoradresse/ Visiting address: Hansteens gate 2, Oslo
Telefon/Telephone: (+47) 23 28 42 00, E-mail: fnh@fnh.no, web: www.fnh.no. Organisasjonsnr.: Finansnæringens
Hovedorganisasjon: NO 981 423 682, Finansnæringens Servicekontor: NO 969 000 938

FNH antar at fleksibel pensjonsalder også må innføres i tjenstepensjonsordningene dersom innføringen av en slik fleksibilitet i folketrygden skal ha en effekt. For å få på plass regelverket knyttet til fleksibel pensjonsalder i tjenstepensjonsordningene, må også forholdet til uførepensjon og etterlattepensjon være klart. Dette innebærer at Banklovkommisjonen, som skal vurdere endringer i pensjonslovene i lys av folketrygden, må ha et klart mandat knyttet til håndtering av uføre- og etterlattedekninger når dette arbeidet skal påbegynnes. Dersom nye pensjonslover skal kunne ha ikrafttredelse 01.01.2011, må det være klart allerede høsten 2009 hva som blir den endelige løsningen på uføre- og etterlattedekningene i folketrygden.

Det er ikke ønskelig for leverandørene av private tjenstepensjonsordninger at det foretas omfattende endringer i tjenstepensjonslovene flere ganger på kort tid. Det foreligger over 90.000 kontrakter om privat tjenstepensjon. FNH har i eget brev av 18.11.2008 til departementet (se vedlegg) varslet at næringen trenger 3 år fra ny lov er vedtatt og til endringene kan være implementert. Stadige rettelser og endringer i regelverket vil være uheldig for både pensjonsleverandørene og foretakene, både når det gjelder tidsbruk og kostnader.

FNH ber departementet vurdere en mer enhetlig ikrafttredelse av de forskjellige områdene i ny folketrygd, selv om dette innebærer utsettelse av innføringen av ny alderspensjon i folketrygden.

Overgang til alderspensjon for uføre

Departementet foreslår i kapittel 3.2. i høringsnotatet at for personer født før 1954 skal overgangen fra uføre- til alderspensjon skje ved fylte 67 år som i dag, og hevder at dette er den eneste mulige løsningen pr. i dag, selv om dette er i tråd med mindretallets forslag i NOU 2007:4 Ny uførestønad og ny alderspensjon til uføre.

Dersom det innføres fleksibel pensjonsalder i de private tjenstepensjonsordningene fra 01.01.2011, er det ikke klart at overgangen fra uføre- til alderspensjon skal skje ved 67 år.

En annen alder for overgang fra uføre- til alderspensjon enn 67 år (eksempelvis ved 62 år) for offentlige ordninger vil imidlertid innebære konsekvenser mht. samordning som i tilfelle må utredes.

FNH mener derfor at overgangen fra uførestønad til alderspensjon i folketrygden for personer født før 1954 må utredes nærmere og ses i lys av håndteringen av tilsvarende overgang i tjenstepensjonsordningene samt det øvrige nye regelverket for uførepensjon.

Uføre og delvis uttak av alderspensjon

Det er lagt opp til at delvis uttak av alderspensjon fra folketrygden skal kunne skje fra 2011.

Når det gjelder personer med hel (100%) uførepensjon, legger departementet i høringsnotatet til grunn at disse ikke skal ha anledning til å ta ut alderspensjon samtidig med at de mottar uførepensjon. Det foreslås imidlertid at alderspensjon kan tas ut samtidig med gradert uførepensjon gitt at de vanlige vilkårene for uttak av alderspensjon før 67 år er oppfylt. Videre foreslås det som betingelse at summen av uføregraden og graden av alderspensjon ikke overstiger 100 prosent. Alderspensjon som tas ut gradert ved siden av gradert uførepensjon skal justeres på vanlig måte for uttaksalder ved bruk av forholdstall. I tillegg skal fleksibel alderspensjon fritt kunne kombineres med arbeidsinntekt uten

avkorting. Det forslås altså at personer som tar ut gradert uførepensjon samtidig skal kunne ta ut gradert alderspensjon og kombinert med videre arbeid.

I dette tilfellet vil problemene med manglende utredning i forhold til tjenstepensjonslovene forsterkes, i det en person kan være ufør, ha delvis alderspensjon i folketrygden og være delvis i arbeid. En forverring i uføregraden vil da reise spørsmål knyttet til om det er uførepensjonen eller alderspensjonen i folketrygden som skal økes, og igjen vil forholdet mellom folketrygden og tjenstepensjonen ikke være klart.

FNH mener at forholdet knyttet til uføre og delvis uttak av alderspensjon må vurderes i sammenheng med den fremtidige utformingen av tjenstepensjonsordningene og det øvrige nye regelverket for uførepensjon.

Uklart omfang og varighet av de foreslåtte reglene

Vi oppfatter at de foreslåtte reglene i høringsnotatet skal gjelde for ytelser fra 2011 til uførepensjonister som er født før 1954.

Samtidig synes det høyst uklart hvor lenge det foreslåtte regelverket skal gjelde, eller om departementet ser for seg at det kan komme endringer for de aktuelle aldersgruppene senere.

Vi savner også forslag til konkrete endringer i folketrygdsloven for å kunne vurdere forslagene fullt ut.

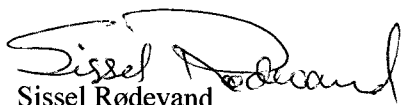
Avsluttende merknad

FNH forutsetter alle tilpasninger til ny folketrygd, både når det gjelder alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjoner for tjenstepensjonsordningene vil bli foretatt i Banklovkommissjonen når det gjelder de private tjenstepensjonene og i utvalg/tariffavtale når det gjelder de offentlige ordningene. Inntil nytt regelverk for de private tjenstepensjonsordninger er avklart, antar vi at det er gammelt regelverk som gjelder fullt ut.

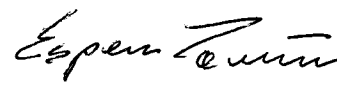
FNH vil igjen påpeke viktigheten av at endringene i de supplerende tjenstepensjonsordninger kommer samlet, også om dette innebærer at de nye reglene om ny alderspensjon i folketrygden må utsettes til etter 2011.

Med vennlig hilsen

Finansnærings Hovedorganisasjon
Livsforsikrings- og pensjonsavdelingen

Sissel Rødevand
direktør, avdelingsleder

Vedlegg: Brev til AID 18.11.2009

Espen Tørum
fagsjef